

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

2. Quae materia & quotuplex divisio judicij ex parte materiae & finis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

impotentem, & fœda contra se parantem ferro transadigit. Marius comprehēsum causâ cognitâ dilaudavit, & coronâ donavit, quod pulcherrimum facin' eo tempore (belli scilicet) edidisset, quo fortibus exemplis opus esset. *Plut: in Apopht.* Quæritur an justum omnino judicium egerit Marius. Resolutio ibid.

C O N C L V S I O .

I.

O Missis variis Judiciorum in jure significationibus, quas tradit Maranta i. p. Speculi: Judicium aliud non est, quām discussio causæ coram judice pro tribunalī sedente: dicta quasi Jurisdictio, quod in eo jus dicatur, & Judex quasi jus sit dicēs populo, aut quod jure discept. cap. forus. de verb. signif: Cuiacius in paratit. Cod: de jud: & Imbertus i. instit. for. i. forensis controversiæ disceptatio. quæ ex actore, reo, & judice constituitur. cum Luar. ad tit. de jud. cap. i.

2. Materia & subjectum judicii sunt

A 2 partim

partim personæ, veluti actor, reus, Judex:
 partim causa seu quæstio: quæ quidem est
 vel juris, vel facti. Quæstio facti, qua quæ-
 ritur: an factum sit, veluti; *an Milo occide-*
rit Clodium? Quæstio juris, quæ quæritur
 de merito ejus quod factum esse dicitur,
 veluti; *an jure occiderit?* Vult. 2. Jurispi-
 Rom: 1. 2. 3.

3. Divisio judiciorum non una tantum
 est, sed multiplex, desumpta tum ab ipso
 Judice, tum materia, forma, fine. Ex per-
 sona judicantium aliud est, Ecclesiasticū
 quod coram judice ecclesiastico agitatur
 de rebus Ecclesiasticis maximè spirituali-
 bus, ut Matrimonio, Beneficiis: & his an-
 nexo jure Patronatus, de criminis hæresis
 Simoniæ, &c. aliud sacerdotiale quod coram
 Judice laico inter personas sacerdtales ex-
 ercetur.

4. Rursus à materia & fine circa quen-
 versatur aliud est Civile, aliud criminale,
 aliud mixtum. Civile est, in quo ciyili seu
 forensi actione agunt illi potissimum, ad
 quos ea res pertinet: ut quādo actor prin-
 cipaliter agit, ut Judex curet sibi restitu-
 es suas, aut agit ad recuperādum, vel ob-
 tinē-